

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Summula clarissimi iurisco[n]sultissimi q[ue] viri
Raymundi**

Raimundus <de Pennaforti>

Colonia, 4.III. 1502

VD16 R 168

Peccatorum. aliud actuale. aliud originale

urn:nbn:de:hbz:466:1-31223

ge est seruatū. sicut circūcisio dī sacramētū veteris legis. nō q̄r fuit īstitutā in veteri lege. s̄z q̄r fuit seruata in ea. Sed ad obiectioēz dī q̄ sacerdos h̄z claves ut penitētia imponere p̄t. nā ip̄i successores ap̄lor̄ existūt.

¶ Quarto notādū est. qđ sit p̄nia. t̄ an p̄ doctores bene sit definita. Ad hoc r̄n̄det fm̄ sc̄m Tho. q̄ p̄nia ē p̄terita mala deplāgere. z deplācta iterū nō 2mittere. Itē beat⁹ Greg⁹. dī. penitēte est acta mala deflere. z deflēda iterū non 2mittere. Itē fm̄ mḡm s̄niap̄ sic dī. p̄nia est gra vel virtus qua 2missa mala cū emēdatōis p̄posito deplāgimūs. z deplāngēda iterū cōs̄ 2mittere nolumus. Ex q̄b̄ vidēt q̄ de rōne p̄nie sunt hi duo actus. s. p̄c̄a p̄terita deflere z deflēda amplius nō 2mitrere. ¶ Contra hoc instat sic. q̄ p̄tingit vera penitētia esse sine planctu z fletu. ergo ille definitōes nō valent. ¶ Quo quo sc̄dū. q̄ duplex est fletus. sc̄z interior. z exterior. Fletus exterior est quē hō faciliachzymādo. Sed fletus interior est. qui p̄ce dit ex illo q̄ alīq̄s cū cordis amaritudine doler de pcc̄is 2missis. Dō dī q̄ vera penitētia nō p̄t fieri sine fletu interiori. q̄ nulluz p̄ctū dimittitūlī cordis amaritudine 2teratur.

¶ Quinto notādū. diceret alīq̄s vñ tūc p̄nia. p̄cedit. R̄n̄det q̄ p̄nia p̄redit ex dictamine iusticie. dicta em̄ iusticia q̄ q̄libet hō habeat id qđ suū est. z alteri dimittat s̄l qđ suū est. z q̄ cuūlret lesō satil faciat p̄ sua lesionē. Un̄ dī Arresto. p̄ma sui rethorica. q̄ p̄clarissima virtutuz est iusticia. nam ipsa tribuit vnicūq̄s qđ suū est. Un̄ q̄libet hō deo z p̄ximo z sib̄ip̄si tenet tria. sc̄z creatori honorē. redemptori aiam. iudicitorū. Proximo etiā tenetur tria. sc̄z sup̄iori obediētia. equali 2cordiam. Inferiori beniōlentiaz. Etiā sib̄ip̄si tenet tria. sc̄z cordi mūdiciā. ori custodiā. z carni disciplinam. Et quicūq̄ p̄tra illa facit ille delect penitēte.

¶ Sexto nota. q̄ tres sunt p̄tes p̄nie corrēdentes triplici p̄ctō. Un̄ oē p̄ctū aut sit p̄ delectatōem cogitatōis. aut p̄ turpe eloquii. aut p̄ sup̄bia. Primo hō peccat p̄ delectatōem cogitatōis q̄n̄ ip̄efingit sibi delectatōes malas. Scđo peccat turpiter loquēdo. vt q̄n̄ p̄feit verba turpia z inorū dinata. Tercio peccat p̄ sup̄bia. Et illi triplici p̄ctō corrēdēnt tres p̄tes p̄nie. Nā p̄ctō cogitatōis corr̄ndet p̄tritio cordis. q̄n̄ hō turpes delech ratiōes h̄z in cogitatōib̄. tūc dī habere 2tritōem p̄ illo p̄ctō 2missio. Se cūdo p̄ctō. sc̄z turpi eloq̄o corr̄ndet oris 2fessio. q̄ sicut locutus est turpia ore. sic 2fouinter dī illa 2fiteri p̄ os. Tercio p̄ctō. sc̄z sup̄bie. i. male opatio nī corr̄ndet satis facio de pcc̄is 2missis p̄ malā opationem.

¶ Septimo nota. duplex est p̄ctū. sc̄z originale z accuale. Originale ē illud p̄ctū qđ trahit a parentib̄ p̄mis. sc̄z ex adā z eug. z tale p̄ctū delect p̄ baptis̄mū. Sed p̄ctū accuale est illud qđ q̄s 2mītrū p̄ factū siue actū illi citū. Et ē duplex. qđdā veniale. z h̄ multipl̄ delect. p̄mo p̄ aq̄ bñdictē asp̄ sione. scđo p̄ dñicām orōnēm. tērcio p̄ ep̄alē bñdictōem. q̄rto p̄ circuitū cī mīterij. Sed aliud est mortale. z tale delect p̄ verā p̄niām z 2tritōem. Et adhuc est alia dñtia inter p̄ctū. q̄dā est p̄ctū mortale. z qđdā capitale. Nā p̄ctū mortale est dicū vel factū v̄l 2cipitū p̄tra p̄ceptū dei. vñ q̄n̄ q̄s dī vel facit vel desiderat p̄tra p̄ceptū dei peccat mortali. S̄z p̄ctū capi tale est septuplex. vt p̄z in hac dictōe saligia. z dñt sicut sup̄ius z inferius mortale z capitale. q̄r v̄c p̄ctū capitale est mortale. sed nō ecōuerso

Summula Raymudi.

FOctauo notandum. quod duplex est penitentia. quedam est penitentia canonica. quidam voluntaria et arbitraria. Penitentia canonica est que infligit a curia. et dicitur canones quod homo pro uno peccato mortali detinet penitentem septem annos. illo modo quod in secundis feriis non comedat carnes. et feriis quartis abstineat se a lacticiniis. et sextis feriis ieiunet in pane et aqua. Et deinde penitentia loquitur Raymundus cum dicit (Si pro mortalibus) Sed quod humana natura ex nimia fragilitate est ita infirma et debilis quod non sufficit hoc adimplere. ergo penitentia est nunc voluntaria et arbitraria. quod stat in voluntate confessoris. Unde sepissimum contingit quod unus homo dectes vel centies unum peccatum mortale una die committit. unde habet ergo recipere tot annos penitendi. et ergo cum hoc non perficeri tunc penitentia est remissa ad voluntatem discreti confessoris. sed quod ille sit ibi iudex loco Christi et iniungit penitentiam in puritatem proprie. et cum hoc diligenter inspiciat eiusdem circumstantias. nam si homo peccavit per subdiam. tunc detinet sibi iniungere satisfactionem per humiles orationes. Si vero peccavit per gula vel luxuriam. iniungat sibi ut faciat per abstinentiam et ieiuniuim. et sic de aliis.

FUltimo notandum. quod hominem ieiuniuum quod quis detinet facere pro peccato mortali pro septem annos. isto modo quod in secundis. sextis. et quartis feriis viueret abstinenter. put dicitur est. dicit carena. et interpretatur quasi a carne aliena. quod detinet esse alienatus ab eis carnium. Et alij dicitur quod carena interpretatur quasi carnis earentia.

i. peregrinaciones.

Qui loca vicina querunt vel qui stationes

Non absoluuntur penitus spiritualibus istis

i. in illa indulgentia .i. pena purgatorij

Sed quod ibi sit eis hoc purgatorius ignis

i. de cetero .i. ab iniudicis

Ausert. si deinceps viciorum labore quiescunt

s. ho .s. ho .i. pro sua possibiliitate. i. agat penitentiam

Debilis ac pauper proprio pro posse laborent

s. illud .i. in serico dia dei

Et sibi quod superest supplebit gratia Christi

i. peniteret .i. robustus

Si probra sic fueret diuines vel corpore fortis

i. ex illo .i. occasio peccandi

Inde daretur ei peccandi larga voluntas

s. ho .i. iniunctio .i. desinet .i. onere .i. penitentia

Nullus ab imposito cessabit pondere pene

s. ipse .i. pficiat. s. onus

Quin quantum poterit securius expletat illud

s. dei .i. cessit s. pape

Hoc quod in ecclesia dedit indulgentia sacra